

ЗБОРНИК РАДОВА ГЕОГРАФСКОГ ИНСТИТУТА “ЈОВАН ЦВИЈИЋ”
COLLECTION OF PAPERS OF GEOGRAPHICAL INSTITUTE “JOVAN CVIJIC”
ГОДИНА 2004. Књ. 53
YEAR 2004. N° 53

*M.S. Gill**
*Upinder Sawhney***
*Yadvinder Singh**

PATTERN OF FOREIGN DIRECT INVESTMENT IN INDIA SINCE 1991.

ШЕМА СТРАНИХ ДИРЕКТНИХ ИНВЕСТИЦИЈА У ИНДИЈИ ОД 1991.ГОДИНЕ

Abstract: The Foreign Direct Investment (FDI) norms in India have been liberalized in a phased manner since 1991. Foreign investment is now coming into the country not only as a source of new technology, but also as a source of capital and managerial skills. Accordingly actual inflow of FDI in India has increased at a compound annual growth rate of 36.3% between 1991 and 2003. The regional pattern of FDI has been marked by strong variations during this period, with more investment going to states with better infrastructure and more progress in the reform process. The hitherto reserve sectors for public investment like power, oil and telecommunications have attracted considerable FDI after liberalization. In terms of the country-wise approvals of FDI, USA accounts for nearly 20% of the share followed by Mauritius, UK and Japan. FDI has come in the form of joint ventures, mergers and acquisitions and green field investments. There have been certain hindrances in the actual inflow of FDI which need to be overcome in the coming years.

Извод: Норме страних директних инвестиција (ФДИ) либерализоване су у Индији на постепени начин од 1991. године. Сада стране инвестиције долазе у земљу не само као извор нових технологија, већ и као извор капитала и руководећих вештина. Сходно томе, стварни прилив ФДИ-а у Индију се повећавао по сложеној годишњој стопи раста од 36,3% између 1991 и 2003. Током овог периода регионалну шему ФДИ обележиле су снажне варијације, с тим што је више улагања одлазило у државе са бољом инфраструктуром и већим напретком у процесу реформе. До сада сектори резервирани за јавне инвестиције, као што су енергетика, нафта и телекомуникације, након либерализације су привукли значајне ФДИ. У погледу одобрења ФДИ на ширем националном нивоу, скоро 20% отпада на САД, након чега следе Маурицијус, Велика Британија и Јапан. ФДИ су пристизале у облику заједничких улагања, интеграција и аквизиција, ако и инвестиција у нове

* M.S. Gill, Yadvinder Singh, Department of Geography, Punjabi University, Patiala – 147 002, India.

** Upinder Sawhney, Department of Economics, Panjab University, Chandigarh 160 014, India.

Key words: India, foreign investments,
reform process.

основне погоне. У стварном приливу ФДИ
било је одређених оме тања које је потребно
превазићи у предстојећим годинама.

Кључне речи: Индија, стране инвестиције,
процес реформе.

Introduction

India's industrial licensing policies governing domestic and foreign private investment prior to 1991 were extremely restrictive and regulatory. They inhibited the growth of the private industrial activity in the country, both domestic and foreign as well as collaborative. Foreign Exchange Regulation Act (FERA), 1974 did not permit the foreign firms to have equity holding of more than 40 per cent; any exemptions to this effect were solely the prerogative of the government. Setting up of branches was normally not encouraged. There was a gradual relaxation of the foreign investment rules in the 1980s, when Maruti-Suzuki was set up as a joint venture between the Government of India (GOI) and Suzuki Motors of Japan.

The year 1991 was a watershed in the economic history of independent India, when India underwent a major change in its economic policies and moved from a controlled and regulated economy to an open and market – friendly regime. India not only allowed Foreign Direct Investment (FDI)

Увод

Политика Индије о издавању индустријских лиценци која регулише домаће и стране инвестиције пре 1991.године била је изузетно рестриктивна и регулаторна. Она је кочила раст приватне индустријске делатности у земљи, како домаће и стране, тако и сарадјивачке. Закон о регулисању девиза (ФЕРА) из 1974.године није дозвољавао страним фирмама да имају акцијски удео од преко 40 посто; сваки изузетак овог дејства био је искључив прерогатив Владе. Оснивање огранака није било нормално подстицано. Осамдесетих година дошло је до постепеног попуштања правила о страним инвестицијама када је Марути-Сузуки основан као заједничко улагање између Владе Индије (ГОИ) и фирме «Сузуки Моторс» из Јапана.

Година 1991. била је раскрсница у економској историји независне Индије, када је Индија искусила велику промену у својим економским политикама и прешла са контролисаним и регулисаним привредом на отворен и тржишно-пријатељски режим. Индија не само да

in many sectors of the economy, but also allowed foreign portfolio investment. The approval procedure and terms of entry for FDI have been liberalized extensively since then. Major steps taken are with regard to removal of the general ceiling of 40% on foreign held equity, lifting of the restriction on the use of foreign brand names, removal of the restrictions on entry and expansion of FDI in consumer goods, reduction in tax rates, etc. Laws have also been changed to provide a level playing field for domestic and foreign firms. Firms are now free to negotiate the terms of technology transfer without the need for government approval. Foreign investment is now seen as a source of scarce capital, technology and managerial skills that are necessary in an open and competitive global economy.

FDI refers to the participation of a foreign investor in the risk capital of an existing or a new undertaking and gaining a say in right and control of the host country enterprise. Financial participation is the preferred mode of investment by the foreign partner accompanied by the technology support as well. There are no agreements which can be strictly classified as financial or technical. In the last one decade there has been a tremendous liberalization in the terms and

је дозволила Директне стране инвестиције (ФДИ) у многим секторима привреде, већ је дозволила и страна улагања у акције и државне хартије од вредности. Од тада је екстензивно либерализован поступак одобравања и услови уласка у ФДИ. Главне предузете мере односе се на укидање општег лимита од 40% акцијског капитала у страном власништву, укидање ограничења за коришћење назива страних марки, уклањање рестрикција за улазак у и проширење ФДИ за потрошачке робе, смањење пореских стопа, итд. Такође су промењени закони како би се обезбедиле равноправне основе за домаће и стране фирме. Фирме су сада слободне да преговарају услове трансфера технологије без потребе да их одобрава влада. Страна улагања се сада посматрају као извор оскудног капитала, технологије и управљачких вештина које су неопходне за једну отворену и конкурентну глобалну привреду.

ФДИ се односи на учешће страних инвеститора у ризичном капиталу постојећег или новог предузећа и добијање права гласа у правима и контроли предузећа у земљи домаћину. Финансијско учешће је пожељнији облик улагања страних партнера које такође прати и технолошка подршка. Не постоје никакви споразуми који би се могли стриктно класификовати као финансијски или технички. У последњој деценији дошло је до

procedures of FDI in India. FDI is considered to be an important source of non-debt inflows and is increasingly being sought as a source of technology flows, and a means of building inter-firm linkages in a world where Multinational Corporations (MNCs) are operating on the basis of network of global interconnections. India can seize the opportunity to increase the growth rate of the economy based upon labour-intensive manufacturing, that combines the vast supply of Indian labour, including skilled managerial and engineering work force, with foreign capital, technology and markets.

огромне либерализације услова и поступака ФДИ у Индији. ФДИ се сматрају важним извором недужничког прилива и све више се траже као извор прилива технологије и начин за градњу веза између фирми у свету у коме мултинационалне корпорације (МНЦ-и) послују на основу мреже глобалних међувеза. Индија може искористити прилику да повећа стопу привредног раста на основу радно интензивне производње, која комбинује огромну понуду индијске радне снаге, укључујући квалификовану управну и техничку радну снагу, са страним капиталом, технологијом и тржиштима.

Data on FDI

According to the international guidelines based on the recommendations by the International Monetary Fund, FDI inflows are the sum of three basic components, viz., equity capital, reinvested earnings and other capital associated with various inter-company debt transactions. FDI inflows in India are entirely evaluated on equity investments while ignoring other components. This implies that FDI inflows are undervalued by a significant proportion of the total volume of inward FDI (Srivastava, 2003). Also the FDI statistics in India are published by two official sources, viz.-a-viz., Reserve Bank of India (RBI) and Secretariat for Industrial Assistance

Подаци о ФДИ

Према међународним смерницама на основу препорука Међународног монетарног фонда, прилив ФДИ је збир три основне компоненте, тј. акцијског капи тала, реинвестиране зараде и другог капитала повезаног са различитим међукомпанијским дужничким трансакцијама. Прилив ФДИ у Индији је у целости процењен према акцијском капиталу занемаривањем других компоненти. Ово подразумева да је вредност прилива ФДИ потцењена због значајног удела укупног обима активних ФДИ (Сривастава, 2003). Исто тако, статистичке податке о ФДИ у Индији објављују два званична извора, односно Банка резерви Индије (Re-

(SIA), Ministry of Industry, Government of India. There is sometimes a discrepancy between the two sets of statistics. The present study uses the data from 1991 to 2003 published in the SIA Newsletter for various years.

FDI in India

As a result of the policy changes in 1991 and active promotion of India as a destination, the overall value of the foreign direct investment proposals and their approval by the government increased substantially. However, actual to approved ratio has been far from satisfactory. Over the entire period under study, i.e. 1991-2003, less than half of the approvals have been translated into actual investment.

In 1991 two-third of the approved FDI actually came to India, but slumped to only 17.36% in 1992. After the mid-nineties the actual inflow as proportion of approved FDI showed an increase. The reason for the actual FDI being higher as a proportion of approved in 2002 and 2003 could be that the approvals of the previous years became actual investment in these years (Table 1).

The compound annual growth rate (CAGR) of approved FDI during

serve Bank of India (RBI) и Секретаријат за индустријску помоћ (СИА), Министарства индустрије Владе Индије. Између ова два скупа статистичких података понекад постоје неподударности. Садашња студија користи податке од 1991. до 2003. објављене у Билтену СИА за различите године.

ФДИ у Индији

Као резултат промена политике у 1991. години и активног помака Индије као одредишта, значајно се повећала укупна вредност предлога за директне стране инвестиције и њихово одобравање од стране Владе. Међутим, однос стварних инвестиција према броју одобрених је далеко од задовољавајућег. Током целог периода студије, тј. 1991-2003. године мање од половине одобрења је преточено у стварне инвестиције.

Године 1991. две трећине одобрених ФДИ стварно је пристигло у Индију, али је пало на само 17,36% у 1992. години. Након средине деведесетих година стварни прилив као проценат одобрених ФДИ забележио је пораст. Разлог што су стварне ФДИ биле више као проценат инвестиција одобрених 2002. и 2003. године могла би бити чињеница што су одобрења из претходних година у тим годинама прерасла у стварна улагања (Табела 1).

Збирна годишња стопе раста (ЦАГР) ФДИ-а одобрених током

1991-2003 was 17.90% whereas it was as high as 81.3% between 1991 and 1998. It declined between 1999 and 2003 when the CAGR was (-)53.6%. The actual FDI increased at the rate of 36.3% per annum between 1991 and 2003 and 75.8% between 1991 and 1998. However, this also slowed down during the last five years and was (-) 2.4% between 1999 and 2003. This decline is not as sharp as in the case of approvals.

Given that the inflows do not start materializing immediately after the approval, there is a time lag between approvals and inflows, especially for large and long gestation projects. Since most of the projects are in the fuels, power and infrastructure sectors, the delay is inevitable. In these cases it is reasonable to assume that actual flows of capital would be gradual and vary with the projects' progress. It is also believed that the sluggish pace of capital inflows is largely due to the bureaucratic delays and hurdles. Inability to decide on local partners is another reason for delays or even abandonment in certain cases. Since project location is not always specified in a large number of cases, location studies and negotiations with state government may also take time.

1991-2003. године износила је 17,90% док је између 1991. и 1998.године била чак 81,3%. Између 1999 и 2003.године је опала када је CAGR износио (-)53.6%. Стварне FDI -е су расле по стопи од 36,3% годишње између 1991. и 2003.године и 75,8% између 1991. и 1998.године. Међутим, ово се такође успорило током последњих пет година и износило је (-) 2.4% између 1999. и 2003. године. Ово опадање није било тако нагло као у случају одобрења.

С обзиром да се прилив није почео остваривати одмах након одобрења, између одобрења и прилива постојао је временски раскорак, посебно за велике пројекте и оне са дугим периодима развоја. Пошто је већина пројеката у сектору енергената, електричне енергије и инфраструктуре, одлагања су неминовна. У овим случајевима разумно је претпо-ставити да би стварни прилив капитала био постепен и да би варирао са одмицањем пројекта. Такође се верује да је успорена динамика прилива капитала у највећој мери последица биро-кратских одлагања и препрека. Неспособност да се одлучи ко ће бити локални партнери је још један разлог кашњења или чак напуштања одређених случајева. Пошто локација пројекта није увек наведена за велики број случајева, доста времена може отпасти на проучавање локација и преговоре са владама држава.

There are a number of firm-specific and country-specific factors which effect the inflow and location decisions of FDI projects. Market size is supposed to be the most important factor that a firm has in mind while making a decision on investment location. In addition, the expected growth in market size is another significant factor. Other factors determining FDI include the competitiveness of the economy, ability to repatriate capital and remit profits, productivity and work habits of workers and quality of infrastructure. Besides, it has been found that in many states the “governance infrastructure, and in particular, absence of corruption, is crucial determinant of FDI and its impact overweighs the role of tax and fiscal policies, labour laws, etc.” (Sidharthan, 2004, p. 3987). In the analysis of each of these above-mentioned factors in relation to India, it turns out that India ranks quite low in terms of competitiveness, infrastructure, and skills and productivity of labour. With regard to the overall ranking based on the competitiveness index, India is ranked 52nd out of a total of 59 countries ranked in the Global Competitiveness Report, 1999. However, in terms of both the current market size and the expected growth in market size, India was placed second after China (Bajpai and Sachs, 2000).

Постоји један број фактора специфичних за фирме и земљу који утичу на прилив и одлуке о локацијама за пројекте ФДИ. Величина тржишта требало би да буде најважнији фактор који фирма има на уму при одлучивању о локацији инвестиције. Осим тога, други значајан фактор је очекивани раст величине тржишта. Други фактори који утврђују ФДИ укључују конкурентност привреде, способност повраћања капитала и дозначавања профита, продуктивност и радне навике радника, као и квалитет инфраструктуре. Осим тога, утврђено је да у многим државама “управљачка инфраструктура, а посебно, непостојање корупције, представљају суштинску одредницу FDI и да њихов укупан утицај превладава улогу пореске и фискалне политике, закона о раду, итд.” (Сидхартхан, 2004, стр. 3987). У анализи сваког од горе наведених фактора у односу на Индију, произилази да се Индија котира доста ниско у смислу конкурентности, инфраструктуре и квалификација и продуктивно сти радне снаге. Што се тиче укупног рангирања на основу индекса конкурентности, Индија се налази на 52. месту од укупно 59 земаља које су рангиране у Глобалном извештају о конкурентности из 1999. године. Међутим, у смислу и величине тренутног тржишта и очекиваног раста величине тржишта, Индија је друга после Кине (Бајпаи

и Сацхс, 2000).

Sectoral Distribution of FDI

Industrial policy changes, especially with regard to public sector, led to significant upsurge in approvals for new projects in power, oil and telecommunications. These together account for 46.44% of the total approvals between 1991-2003. Industry-wise pattern of inflows in 2003 shows that top most position was occupied by fuels followed by telecommunications, electrical equipment (including software and electronics) and transportation industry (Table 2).

Country-wise Distribution of FDI Approvals

Prior to 1991, nearly half of FDI came from the United States of America (USA) followed by United Kingdom (UK), West Germany and Japan. These four countries accounted for 83% of FDI in India (Rao et al., 1999). With the liberalized environment for foreign investment, the source of such inflows has diversified. From the data in table 3 it can be seen that while USA still dominates with nearly 20% share, the contributions of the former top four countries came down substantially to 35.45%. The top ten countries in terms of FDI approvals to India between 1991 to 2003 are indicated in

Секторска расподела ФДИ

Промене индустријске политике, посебно у односу на јавни сектор, довеле су до значајног пораста одобрења нових пројеката у енергетици и телекомуникацијама. На њих заједно отпада 46,44% укупних одобрења датих између 1991-2003.године. Образац прилива у целој привреди за 2003.годину показује да су енергенти заузимали највише позиције, након чега су следиле телекомуникације, електрична опрема (укључујући софтвер и електронику) и транспорт (Табела 2).

Национална расподела одобрења ФДИ

Пре 1991. године скоро једна половина ФДИ долазила је из Сједињених Америчких Држава (САД), након чега су следиле Велика Британија (УК), Западна Немачка и Јапан. На ове четири земље отпадало је 83% FDI у Индији (Рао и други, 1999). Са либерализованим окружењем за стране инвестиције, извори оваквих прилива постали су разноликији. Из података у табели 3 могуће је видети да иако САД још увек доминира са уделом од приближно 20%, допринос некадашње четири главне земље пао је значајно на 35,45%. У табели 3 наведено је

Table 3.

In 2003 Mauritius accounted for 27.04 per cent FDI inflows, followed by USA (19.91%), Netherlands (12.15%), UK (9.02%) and Japan (4.45%). The developed countries account for the maximum share of FDI in India. Mauritius is a country which offers tax shelters, therefore it brings in a large amount of FDI in our country. This is mainly because of “the double taxation treaty” between the two countries which favours routing of investment through this country (Banik et al., 2004, p. 3402).

десет првих земаља на врху списка одобравања директних страних инвестиција Индији у периоду између 1991 и 2003. године.

У 2003. години на Маурицијус је отпадало 27,04% прилива ФДИ, након чега су следиле САД (19,91%), Холандија (12,15%), УК (9,02%) и Јапан (4,45%). На развијене земље отпада највећи део ФДИ за Индију. Маурицијус је земља која одбрава пореске олакшице па зато и уноси велики износ ФДИ у нашу земљу. Разлог овоме је углавном „споразум о двоструком опорезивању“ потписан између две земље којим се олакшава усмеравање инвестиција кроз ову земљу (Баник и други, 2004, стр. 3402).

Mode of Entry of FDI

The policy regime in the 1990s has greatly liberalized the possibility of industrial restructuring and consolidation through mergers and acquisitions (M and As) by removing restrictions under Capital Issues Control Act, Monopolistic and Restrictive Trade Practices Act and the Companies Act. The new FDI policy and abolition of FERA regulations also facilitated the entry of MNCs into India either with green field projects or joint ventures with local firms. Greenfield investments account for 46% of the FDI mode of entry followed by 37% joint ventures and 17% mergers and acquisitions (Bhaumik et al., 2003). There is

Облици уласка ФДИ

Деведесетих година политички режим је у великој мери либерализовао могућност индустријског реструктурирања и консолидације кроз интеграције и аквизиције (М и Ас) отклањајући ограничења из Закона о контроли емисије капитала, Закона о монополистичким и рестриктивним трговинским поступцима и Закона о компанијама. Нова ФДИ политика и укидање прописа ФЕРА такође су олакшали долазак МНЦ у Индију било са пројектима улагања у нове погоне или мешовита предузећа са локалним фирмама. Инвестиције у нове погоне чине 46% облика ФДИ, након чега следе заједничка преду-

increasing interest of MNCs in financial services, advertising, travel agencies and other business services. Consumer goods industries such as white goods, household appliances, pharmaceuticals and personal care products and automobiles are also preferred for FDI by the foreign investors. This is because of the importance of countrywide mileage of distribution and services network for these industries. MNCs have sought to save time and resources made to establish such materials on their own.

Regional Pattern of FDI in India

Different states of the country have shown considerable interest in attracting foreign investment. Location of projects with foreign investments assumes significance as there are wide inter-state disparities in industrialization and infrastructure. A few of the Indian states have been more reform-oriented, such as Andhra Pradesh, Gujarat, Karnataka, Maharashtra and Tamil Nadu, but others, such as Haryana, Kerala, Orissa, Madhya Pradesh, Punjab, Rajasthan and West Bengal have a lot to catch-up with. Of course, Bihar and Uttar Pradesh are even further behind. There are rather significant differences in reform interest and economic performance between a large

zeћа са 37%, а интеграције и аквизиције представљају 17%. (Бхаумик и други, 2003). МНЦ-е показује све веће интересовање за финансијске услуге, пропаганду, путничке агенције и друге пословне услуге. Страни инвеститори највише воле да ФДИ одлази у индустрију робе широке потрошње, као што су бела техника, кућни апарати, фармацевтски производи и производи за личну негу, као и аутомобили. Разлог овоме је значај широко-националног дистрибутивног миљеа и мреже услуга за ове гране. МНЦ-е су настојале да уштеде време и средства која би била потребна да ово организују самостално.

Регионална шема ФДИ у Индији

Различите државе у земљи показале су велику заинтересованост да привуку стране инвестиције. Локација пројеката са страним инвестицијама добија све више на значају јер постоје широке разлике међу државама у погледу индустријализације и инфраструктуре. Неке индијске државе су биле више окренуте реформама, као што су Андра Прадеш, Гуџара, Карнатака, Махараштре и Тамил Наду, али друге као што је Харајана, Керала, Ориса, Мадхија Прадеш, Панџаб, Раџастан и Западни Бенгал имају много тога да надокнаде. Наравно, Бихар и Утар Прадеш још више заостају. Између великог дела северне и јужне Индије још увек

part of northern India and southern India. Karnataka, Tamil Nadu and Andhra Pradesh are quite dynamic now in trying to get the infrastructure, and the policy regime right to attract large-scale foreign investment. In the north, in Bihar, Uttar Pradesh and Uttranchal the reform dynamism is lacking and the results are therefore poor in terms of economic growth. These differences are likely to be reflected in widening interstate inequalities.

Map 1. reveals state-wise variations in FDI approvals. Significantly, the eastern about one-third part of the country attracted quite small attention in this connection. In contradistinction, the western half was far ahead of its eastern counter part. The largest number of approvals were claimed by industrially developed coastal states of Maharashtra followed by Delhi, Tamil Nadu, Karnataka, Gujrat, Andhra Pradesh, Madhya Pradesh and West Bengal. On the other hand socio-economically backward areas of India like the seven states of Northeast India, Bihar, Chattisgarh and Jammu & Kashmir failed to make their presence felt in this regard. It is important to point out that in almost all the states the share of approvals involving technology was higher as compared to those involving financial transfer only.

постоје знатне разлике у заинтересованости за реформу, као и у економским резултатима. Карнатака, Тамил Наду и Андра Прадеш су доста динамичне државе које сада покушавају да уведу инфраструктуру и одговарајући политички режим како би привукле стране инвестиције великих размера. На северу, у Бигару, Утар Прадешу и Утарамчалу реформа нема динамике па су стога резултати слаби у погледу привредног раста. Вероватно је да ће се ове разлике одразити у све ширим неједнакостима између држава.

Карта 1. приказује варијације у одобравању директних страних инвестиција између држава. Значајно је да су источни делови који чине око једне трећине земље привукли врло мало пажње у овом погледу. Насупрот томе, западна половина је далеко испред источне половине. Највећи део одобрења припао је највише индустријским државама Махаршатре, након чега следе Делхи, Тамил Наду, Карнатака, Гуџарат, Андра Прадеш, Мадија Прадеш и Западни Бенгал. Са друге стране друштвено-економски неразвијени делови Индије, као што је седам држава североисточне Индије, Бихар, Чатисгар, Џаму и Кашмир нису успеле да у овом смислу буду примећене. Важно је напоменути да је у скоро свим државама удео одобрења која су се односила на технологију био виши од оних везаних само за финансијски трансфер.

Significantly, the pattern of the amount of FDI approvals was almost the same as that of the number of approvals (cf. Maps 1. and 2.). The only notable departures in this connection were of Orissa, Chattisgarh, Bihar and Uttranchal.

The actual inflow of FDI at all-India level is far below the approvals, therefore it is expected that the same will also be true at the state level. Also the actual/approved ratio varies from region to region. This study, however, analyses the regional pattern of FDI taking the approved data as the reflection of its expected pattern.

State-wise approvals of FDI in India suggest differing performances among Indian states, which are now in competition with one another to attract private investment, both domestic and foreign. State level data on FDI approvals between August 1991 to December 2003 suggest that the relatively fast moving reforms have tended to attract higher investments.

The available data on state-wise distribution of FDI does not reflect the actual amount that goes or is likely to go to different states. For most of the investments location is not known in advance. Also in the case of services sector, location will not be all that meaningful as compared to the manufacturing sector.

Значајно је да је шема износа одобрења ФДИ била скоро иста као и она за број одобрења (види Карте 1. и 2.). Једина уочљива одступања у овом погледу били су Ориса, Чатисгар, Бихар и Утарамчал.

Стваран прилив ФДИ на нивоу целе Индије далеко је испод одобрених, па се стога очекује да ће тако бити и на нивоу држава. Исто тако однос стварних улагања према броју одобрених варира од региона до региона. Међутим ова студија анализира регионалне обрасце ФДИ узимајући податке о одобреним инвестицијама као одраз очекиваног понашања.

Одобрења ФДИ по државама у Индији указују на различите резултате између држава Индије, које се сада међусобно такмиче не би ли привукле приватне инвестиције, како домаће тако и стране. Подаци о одобрењима ФДИ на нивоу држава између августа 1991. и децембра 2003. указују да је постојала тенденција да релативно брзо напредујуће реформе привуку више инвестиција.

Расположиви подаци о распореду ФДИ на нивоу држава не одражавају стварне износе који одлазе или ће вероватно отићи различитим државама. Код већине инвестиција локација није позната унапред. Исто тако у случају сектора услуга та локација неће имати толиког значаја колико има кад се пореди са производним сектором.

State-wise approvals indicate that Maharashtra is likely to attract maximum FDI followed by Delhi, Tamil Nadu and Karnataka. It has been observed that FDI in the post-reform period is attracted to the industrially advanced states. The existing production structure of the region/state determines the flow of FDI into that area. State level initiatives also play important role attracting FDI.

Table 4 shows that nearly 70% of the total FDI approvals to the states from August 1991 to December 2003 are financial and only 30% technical. It is observed from the top 10 states attracting FDI that a high degree of FDI has been approved in the following type of Indian states which (I) house mega-cities, e.g. Delhi, Maharashtra and Tamil Nadu; (II) enjoy coastal frontage as Gujrat, Maharashtra. Karnataka and Tamil Nadu (Kant, 1999, p. 88); and (III) already have relatively high level of industrial development, e.g., Maharashtra and Gujrat.

FDI is merely nominal in two types of states/ union territories which (I) are characterized by peripheral location, e.g. Northeast India and Jammu and Kashmir; (II) have lesser infrastructure development e.g. Himachal Pradesh, Jharkhand, Chattisgarh, Uttranchal, etc.; and (III) are the states that have lacked in socio-economic development, e.g. Bihar,

Одобрења у односу на државе указују да је вероватно да ће Махараштра привући највећи износ FDI, након чега следе Делхи, Тамил Наду и Карнатака. Уочено је да у периоду након реформи индустријски напредне државе привлаче FDI. Постојеће производне структуре одређују регион / државе одређују прилив FDI у ту област. Важну улогу у привлачењу FDI такође играју и иницијативе на нивоу државе.

Табела 4 приказује да се скоро 70% укупних одобрења FDI државама између августа 1991. и децембра 2003. године односило на финансијске инвестиције, а само 30% на техничке. Примећује се да је међу првих десет држава које су привукле највише FDI висок степен FDI одобрен у следећем типу држава Индије које: (I) имају мега градове као што је Делхи, Махараштра и Тамил Наду; (II) имају приобални појас као што је Гуџарат, Махараштра. Карна така анд Тамил Наду (Кант, 1999, стр. 88); и (III) већ имају висок ниво индустријског развоја, нпр. Махараштра анд Гуџарат.

FDI је само номиналан у два типа држава/територија уније које (I) карактерише периферан положај, нпр. Североисточна Индија и Џаму и Кашмир; (II) имају мање развијену инфра структуру нпр. Химашал Прадеш, Џарканд, Чатисгар, Утарамчал, итд.; и (III) су државе без друштвено-економског развоја, нпр. Бихар, Утар Прадеш,

Uttar Pradesh, Rajasthan etc. Punjab is the only exception which in spite of relatively high level of economic and infrastructural development has failed to attract significant FDI (only 0.83% of the approvals between 1991 and 2003) which is mainly attributable to the lack of requisite political initiative in this connection. Besides, its location is close to the national capital: Delhi which is one of the favoured destinations of FDI. This also seems to have discouraged FDI in flows to the state through its shadow impact or suction mechanism.

Conclusion

In the post-reform era the emphasis on the part of the central and state governments in attracting a large amount of foreign investment resulted in a significant rise in the approval as well as the actual inflow of foreign direct investment in India. While infrastructure sector attracted maximum investment, consumer good sector also had an important place in approvals. The reason for this upsurge in approvals/ inflows of FDI is the deregulation, delicensing and other policies of liberalization and globalization in the Indian economy since 1991. Subsequently, in the mid 90s, and afterwards also there was a further relaxation in the policy towards foreign investment leading to

Раџастан, итд. Панџаб је једини изузетак јер упркос изузетно релативно високом развоју привреде и инфраструктуре није успео да привуче значајније FDI (само 0,83% одобрења између 1991. и 2003. године) што се углавном може приписати недостатку потребне политичке иницијативе у овом правцу. Осим тога, он се налази у близини националне престонице, Делхија, који је једна од пожељнијих одређеница FDI. Такође се стиче утисак да положај главног града одвраћа прилив FDI у ове државе због «ефекта сенке» или механизма «усисавања».

Закључак

У периоду након реформи нагласак које су централна и владе држава ставиле како би привукле велике износе страних инвестиција имао је за резултат значајно повећање одобрења ових улагања, као и стваран прилив директних страних инвестиција у Индији. Мада је сектор инфраструктуре привукао највише улагања, значајно место у одобравањима има и сектор робе широке потрошње. Разлог за овај пораст одобрења /прилива директних страних инвестиција је укидање претераних прописа, дозвола и друге политике либерализације и глобализације индијске привреде од 1991. године. Последице, средином деведесетих

more inflow of FDI.

The high share of infrastructure and service sector in approvals implies huge servicing burden as these (except software) cannot generate direct foreign exchange earnings. Therefore, the scope for substantial export earnings through FDI is rather limited.

There is also a huge gap between approved and realized investment due to several bureaucratic hurdles and failing of negotiations between the investor and the state. The sectoral pattern of FDI approvals in different states appears to be related to the importance of that sector for the state as also resource endowment. However, since take over and consolidation is relatively easier and quicker than setting up new projects, and because so far the actual inflow is quite low compared to the approved amount, new projects may not have had much impact on the regional distribution of industry. Since mergers and acquisitions have become a major form of FDI flow at the global level, it should be expected that regional pattern of industry may not be affected to the same extent as the amount of FDI inflow.

As with the overall economic reforms programme, India's performance with respect to FDI remains a mixed bag. A stagnation of the quantum of FDI inflow coexists with

го дина и касније дошло је до даљег попуштања у политици према страним инвестицијама што је довело до већег прилива FDI.

Висок удео сектора инфра структуре и услуга у броју одобрења подразумева да овако огроман терет сервисирања као што је овај (осим софтвера) не може донети директну девизну зараду. Зато је простор за зна чајније извозне приходе кроз FDI доста ограничен.

Исто тако постоји огроман раскорак између одобрених и реализованих инвестиција због више бирократских препрека и пропалих преговора између инвеститора и државе. Изгледа да је секторски образац одобравања FDI - а у различитим државама повезан са значајем тог сектора за дату државу, као и богатством ресурса. Међутим, с обзиром да је релативно лакше преузимање и консолидација него успостављање нових пројеката и с обзиром да стваран прилив доста нижи у поредјењу са одобреним износом, нови пројекти нису можда имали знатног утицаја на регионалну дистрибуцију индустрије. Пошто су интеграције и аквизиције постале главни облик прилива ФДИ на глобалном нивоу, може се очекивати да регионални образац индустрије не буде погођен у истој мери као и износ прилива FDI -а.

Као и код програма укупне привредне реформе, резултати Индије у односу на ФДИ је и даље

the perception that quality of labour and other inputs, as well as the legal-institutional environment relevant to the MNCs, have improved noticeably during the 1990's. At the same time, however, supply of key resources like power remain unreliable, and the extent of spillover effects in terms of both quality of technology and know-how remain uncertain.

A further simplification of the domestic policy regime, i.e. rules and procedures during 2004-05 is likely to attract higher foreign investment, thus supporting the investment needs of the economy for higher growth. Export promotion policies also need to utilize the natural complementarity of FDI with export activity, as the global reach and marketing ability of FDI could be effectively utilized to provide a cutting edge to the export effort of the Indian industry. Finally, the regional pattern of FDI approvals show that relatively high share of the approvals went to the states with mega cities and those with the higher industrial development. On the other hand the socio-economically backward states as well as those lying in the country's eastern periphery made a poor performance in this connection.

доста мешовит. Стагнација замаха у приливу FDI истовремено коегзистира са схватањем да се током деведестих година знатно побољшао квалитет радне снаге и других инпута, као и законско-институционално окружење које се односи на MNC-е. Међутим, истовремено је и даље непоуздано снабдевање кључним ресурсима као што је енергија, а мера до које ће ефекат преливања бити забележен како у погледу квалитета технологије тако и know-how-a, је и даље неизвесна.

Вероватно је да ће даље поједностављивање режиме домаће политике, тј. правила и поступака током 2004-2005. године привући већа страна улагања чиме ће се подржати инвестиционе потребе привреде за вишим растом. Такође је потребно да политике унапређивања извоза искористе природну комплементарност ФДИ-а и извозних активности, како би се глобални домашај и маркетиншки капацитети FDI-а могли делотворно искористити у циљу обезбеђивања конкурентне предности извозних напора индијске индустрије. Коначно, регионални образац одобравања FDI -а показује да је релативно висок део одобрења дат државама са великим градовима и вишим индустријским развојем. Са друге стране, друштвено-економски заостале државе, на источним обрнцима земље забележиле су лоше резултате у овом погледу.

References
Литература

- Bajpai, N. and Sachs, J.D.**, (2000): *Foreign Direct Investment in India: Issues and Problems, Development*, Discussion Paper No. 759, Harvard Institute for International Development, Harvard University.
- Bhaumik, S.K., Beena, P.L., Bhandari, L. and Gokaru, S.** (2003): *Survey of Foreign Direct Investment in India*, DRC Working Paper No. 6, Foreign Investment in Emerging Markets, Centre for New and Emerging Markets, London Business School.
- Banik, A. Bhaumik, P.K. and Iyare, S. S.** (2004): *Explaining FDI Inflows to India, China and the Caribbean: An Extended Neighbourhood Approach*, Economic and Political Weekly, Vol. 39, No. 30, July 24, pp 3398-3407.
- Kant Surya** (1999): *Spatial Implications of India's New Economic Policy*, Tijdschrift voor Economische en Sociale Geografie, Vol. 90, No. 1, pp. 80-96.
- Rao, K.S. Chalapati, Murthy, M.R., Ranganathan, K.V.K.** (1999): *Foreign Direct Investment in the Post-Liberalization Period: An Overview*, Journal of Indian School of Political Economy, July-September, pp. 423-454.
- SIA** (1991-2003), Secretariat for Industrial Assistance (SIA) Newsletter (various issues), Ministry of Industry, Government of India, New Delhi.
- Sidharthan, N.S.** (2004): *Business Environment Investment Climate and FDI*, Economic and Political Weekly, Vol. 39, No. 36, September 4, pp. 3986-3988.
- Srivastava, S.** (2003): *What is the True Level of Foreign Direct Investment Flows to India*, Economic and Political Weekly, Vol. XXXVIII, No. 7, February 15, pp. 608-610.

Table -1: Foreign Direct Investment in India (1991-2003). (Indian Rs. Million)

Year	Approved	Actual FDI	Actual as % of approved
1991	5300.00	3514.30	66.31
1992	38900.00	6751.80	17.36
1993	88600.00	17867.10	20.17
1994	141900.00	32892.80	23.18
1995	320700.00	68200.30	21.27
1996	361500.00	103892.00	28.74
1997	548900.00	164253.30	29.95
1998	308100.00	133398.40	43.29
1999	283700.00	168677.90	59.45
2000	370400.00	193417.40	52.22
2001	268700.00	192651.00	71.70
2002	111400.00	212859.70	191.07
2003	60500.00	143009.40	236.38
Total	2908600.00	1441385.40	49.55
Compound Annual Growth Rate (CAGR)	17.90 %	36.30 %	-

Source: SIA Newsletters (1991-2003)

Table 2: Sector-wise Break up of FDI (August 1991 to December 2003). (Rs. Millions)

Name of the Sector	No. Of Approvals	Amount of FDI Approved	% to Total Amount
Fuels (Power & Oil Refinery)	980	777843.22	26.75
Telecommunications	920	572555.25	19.69
Electrical Equipment (including software and electronics)	5579	288828.57	9.93
Transportation Industry	1721	219576.41	7.55
Service Sector	1134	189919.72	6.53
Metallurgical Industries	762	155168.56	5.34
Chemical (other than fertilizers)	1881	130661.96	4.49
Food Processing Industries	924	95328.30	3.28
Hotel & Tourism	702	51661.97	1.78
Others	10412	456047.87	14.66
Total	25015	2907591.83	100.00

Source: SIA Newsletter, January, 2004.

Table 3: Country-wise Approvals of FDI (1991-2003). (Indian Rs. Millions)

Name of the Country	Amount of FDI Approved	% of Total
USA	581114.72	19.98
Mauritius	355373.47	12.22
UK	236867.00	8.21
Japan	117543.21	4.04
Korea(South)	98884.80	3.40
Netherlands	95366.60	3.27
Germany	93775.50	3.22
Australia	67986.18	2.33
France	65835.93	2.26
Malaysia	60900.16	2.10
Others	1025213.17	35.17
NRIs (Non Resident Indians)	109681.64	3.80
Total	2908542.38	100.00

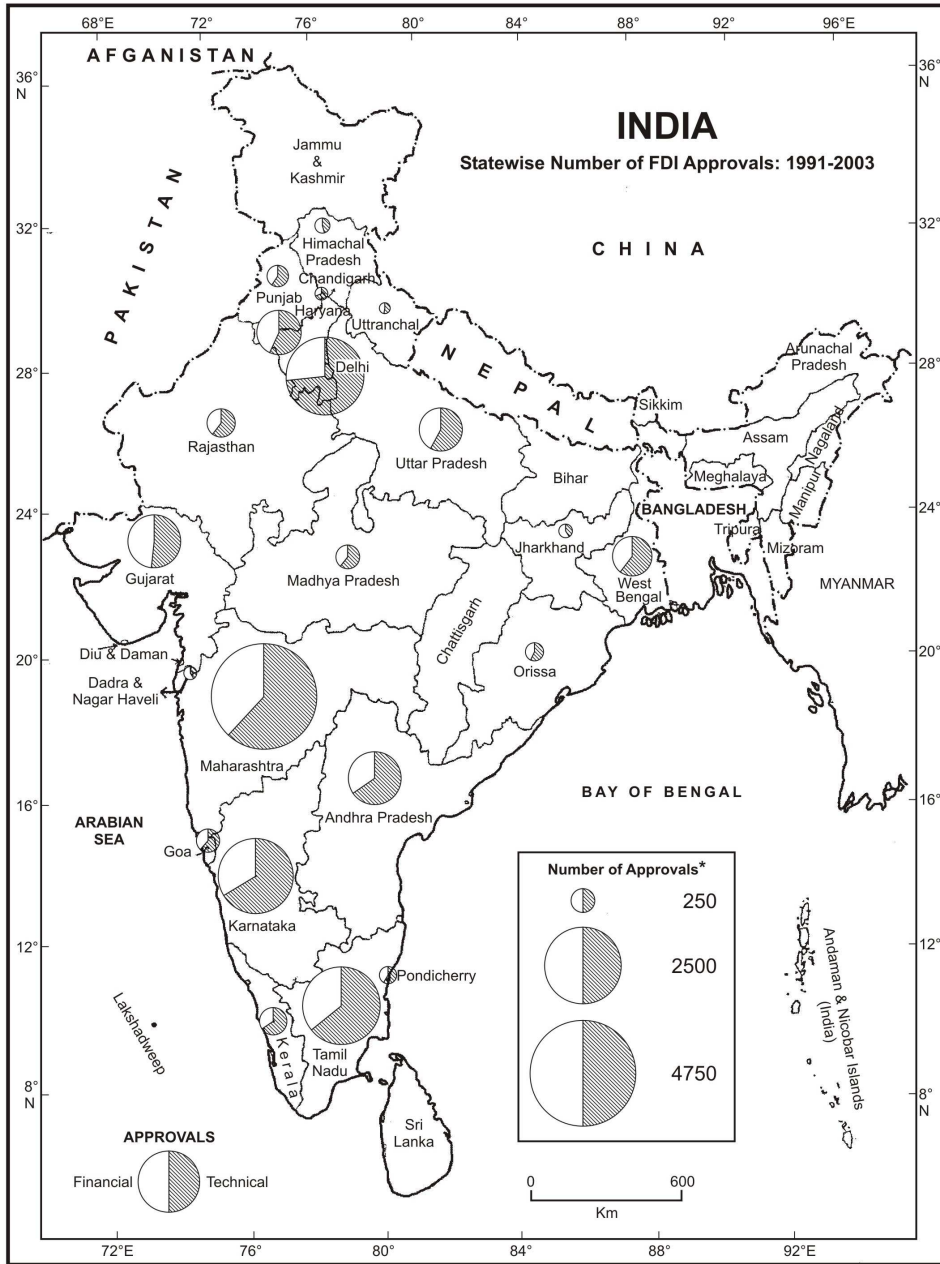
Source: SIA Newsletter, January, 2004.

Table 4: State-wise Break up of FDI Approvals (August 1991 to December 2003)
(Indian Rs. Millions)

Name of the State	Total	No. of Approvals Technical	Financial	Amount of FDI Approved	% to Total
		Figures in brackets are % of total			
Maharashtra	4713	1295 (27.5)	3418 (72.5)	507,121.41	17.44
Delhi	2567	303 (11.8)	2264 (88.2)	351,046.75	12.07
Tamil Nadu	2549	607 (23.8)	1942 (76.2)	248,104.83	8.53
Karnataka	2388	488 (20.4)	1900 (79.6)	239,969.98	8.25
Gujrat	1184	552 (46.6)	632 (53.4)	188,184.47	6.47
Andhra Pradesh	1183	262 (22.1)	921 (77.9)	134,025.61	4.61
Madhya Pradesh	240	72 (30.0)	168 (70.0)	92,713.53	3.19
West Bengal	659	198 (30.0)	461 (69.9)	92,606.18	3.18
Orissa	140	50 (35.7)	90 (64.3)	82,293.13	2.83
Uttar Pradesh	791	274 (34.6)	517 (65.4)	49,145.29	1.69
Others	8601	3448 (40.0)	5153 (60.0)	9,52,380.65	31.74
Grand Total	25015	7549 (30.2)	17466(69.8)	2,907,591.83	100.00

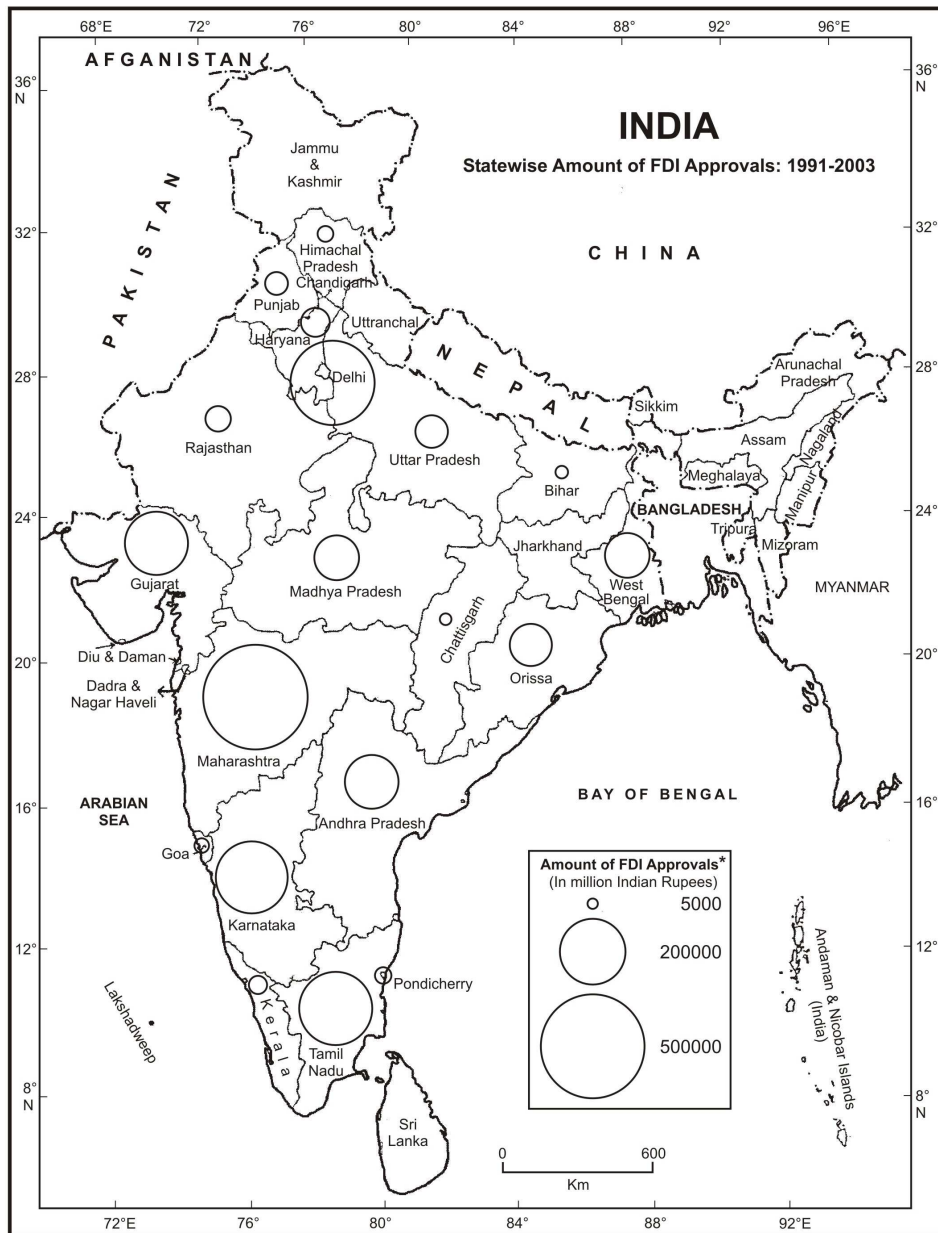
Source: SIA Newsletter, January, 2004.

Map 1



Base Map Source: Census of India 2001, Series -4, Punjab.
 * Approvals below 50 not reflected.

Map 2



Base Map Source: Census of India 2001, Series -4, Punjab.
* FDIs below 5000 in million Indian Rupees not reflected